No. 1540 Zaterdag 5 Juli 1913. 30ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant No 4, Overzijde.
DRUKKER: B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

De Feestelijkheden.

De Curaçaosche Bevolking heeft weder eens prachtig mooi de meest nobele trekken van haar karakter laten bewonderen.

De grondtoon van den gouden jubel om de vrijmaking der slaven in onze Kolonie was hartelijk gemeende dankbaarheid.

Het stond op het program, het klonk in het lied, 't kwam uit in de versiering, 't liep door heel de feestviering als een gouden draad.

Zeer zuiver was het gevoeld, dat hier in de Kolonie Curaçao op sobere, eenvoudige wijze moest worden feest gevierd; de goede bedoeling kon toch wel helder uitkomen, maar 't mocht geen schatten gelds kosten.

Zoo was het gouden jubelfeest over de emancipatie, eenvoudig en waardig, bedoeld als een eerbiedige hulde aan de nagedachtenis van wijlen Z.M. Koning Willem III, en zijn doorluchtige Dochter, Hare Majesteit Koningin Wilhelmina.

De Nederlandsche Driekleur woei langs alle straten, hoog op de huizen, op de balkons, in de telephoonpalen; het Wilhelmina-paviljoen voerde de Oranjevlag, en droeg in drie vakken de levensgroote portretten van Koning Willem III, Koningin Sofie, en Koningin Wilhelmina. Een guirlande van dundoek golfde boven rond de tent en beneden langs de balustrade. Iedere kolom was versierd met een paar vlaggetjes, terwijl boven den ingang in een Opdracht het feest aan het Huis van Oranje in eerbiedige dankbaarheid werd aangeboden.

De feestdag zou beginnen bij het begin, dat is te middernacht, onmiddelijk op de 1ste minuut van den 1sten Juli. De Waterkant was goed verlicht, daar in de kiosk alle licht in volle glorie brandde om de transparanten goed uit te laten komen. Even na elven, toen de overtocht over de brug gratis kon geschieden, stroomde de menschenmassa naar den Waterkant.

Ze waren niet bij honderden, maar bij duizenden te tellen. Er was een grootere menigte bijeen dan op Oudejaarsavond. Allen hadden hun feestkleeding aan en verkeerden in opgewekte stemming. Geen gelal als op Oudejaar, maar het gezellig gezoem van druk pratende menigte. Daar tusschendoor een troepje, dat het *Feestlied* zong, gedicht en getoonzet door W. M. Hoyer, en Curaçaönaar. Dan volgde weder het *Curaçaosche Volkslied*, en ook het *Wien Neerlandsch Bloed*.

De Politie, hoewel flink versterkt, had weinig anders te doen, dan de auto's tegen te houden en te verbieden om door de drukte heen te rijden. Het volk gedroeg zich zeer ordelijk en bleef in spannende afwachting naar het middernachtelijk uur. Dan zou de haven stralen in feestgloed, vuurpijlen en lichtkogels hoog wegschieten om overal te verkonden, dat de vrijheidsdag aangloorde.

Zoo waren wij tenminste gewend de VERLICHTING VAN DE HAVEN te zien, zooals op het program stond vermeld. Dat blijft altijd mooi, omdat onze haven zich daartoe zoo bij uitstek leent.

Twaalf uur brak aan. 't Werd stil, 't bleef stil. Geen schot, dat dreunde, alleen de Electrische Centrale gaf een sein.

Een paar leden der feestcommissie waren met een bundeltje pijlen, Romeinsche kaarsen, en donderbussen de kiosk binnengestapt en begonnen heel gemoedelijk het vuurwerk aan hun sigaar aan te steken en af te steken.

Echt! vonden we dat, heel echt! Het gaf ineens den juisten toon aan voor geheel het feest. Gemoedelijk zou het wezen, zoo heelemaal onder ons, een familiefeestje, een spontane uiting der volksvreugde.

Bravo!, voor deze leden der Feestcommissie, die zich volstrekt ontbielden van alle gewichtig—en grootdoenerij; broederlijk behoorde men te vieren het feest der verbroedering.

De menigte had pret in dat eenvoudig weg „*vuurwerk-afsteken*" en bleef toejuichen. Ha!!! daar kwam opeens een roode lichtgloed langs den Waterkant. Drie á vier potten Bengaalsch vuur!! De verlichting der haven!!

't Was toch mooi, en bracht de prettige feeststemming er goed in. Het doel van 't vuurwerk was ten volle bereikt.

Hr. Ms. *Zeeland* had de aardige attentie gedurende het vuurwerk het zoeklicht langs de huizen te werpen en hielp dus werkelijk mee om de haven te verlichten.

Toen het laatste pijltje verschoten was, ging de menigte opgewekt naar huis; ordelijk en netjes.

Den volgenden morgen, Dinsdag 1 Juli, werden overal de vlaggen geheschen. De geheele stad had een echt feestelijk aanzien. De pakhuizen en kantoren waren gesloten, de scholen hadden vrij.

De buitenwegen spuwden menschen de stad in; het werd hoe langer hoe drukker.

Tegen acht uur stonden dichte rijen aan weerskanten van de Breede Straat om de Autoriteiten, Hoofdambtenaren en Consuls naar de Cathedraal te zien gaan. De galerijen, het middenschip en de zijbeuken der St. Annakerk zelf waren reeds stampvol bezet.

Voor de banken, rond den zetel van den Gouverneur, waren plaatsen gereserveerd voor de geïnviteerden. De Gouverneur verscheen met zijn militairen Adjudant, evenzoo de Kapitein Commandant van de forten en het garnizoen, en de Commandant van Harer Majesteits Zeemacht in de West Indiën. We merkten verder op Leden van den Raad van Bestuur en van den Koloniaien Raad, de President en leden van het Hof van Justitie, de Procureur Generaal, de Gouvernements secretaris en andere Hoofdambtenaren, de Heeren Consuls, de Rabijn der Israëlitische gemeente. De Heeren Doktoren, de Officieren van het Curaçaosch Weerbaarheids Korps en verdere Vertegenwoordigers van verschillende andere Corporaties.

Eenige Heeren der Feestcommissie ontvingen deze autoriteiten en zorgden voor de goede plaatsing in de kerk.

Op het Priesterkoor, met zeer veel smaak versierd, had de Curaçaosche Geestelijkheid bijna voltallig plaats genomen.

De Hoogeerw. Pater ProVicaris, F. G. Wolsky, droeg de plechtige H. Mis van dankbaarheid op, daarbij geassisteerd door den Zeereerw. Pastoor B. J Gijlswijk als Presbyter assistens, en de Zeereerw. Paters [illegible] als Diaken en Subdiaken. Het koor voerde op verdienstelijke wijze een meerstemmige Mis uit.

Na de H. Mis ontdeed zich Pastoor Gijlswijk van zijn koorkap en beklom den preekstoel, waarover sierlijk de Nederlandsche Driekleur gedrapeerd was.

Zeer duidelijk liet de gewijde redenaar uitkomen, dat alleen het Geloof waarlijk vrij maakt, alleen het Geloof den mensch op zijn juiste waarde schat en hem de meest volledige vrijheid waarborgt door hem te leeren onderhouden Gods Wet en Gods Gebod. De rede zonder het Geloof wordt verduisterd door de verkeerde neigingen van den zelfzuchtigen mensch. Bij de meest beschaafde volkeren der Oudheid, bij Pheniciërs, Romeinen en Grieken vinden wij de slavernij. De hoogst begaafde onder de fijnste wijsgeeren, Aristoteles, verkondigde, dat een slaaf een geheel ander menschelijk wezen was dan zijn meester; een slaaf had geen verstand, geen wil, volstrekt geen rechten; alleen de wellust had hij gemeen met zijn meester.

Eeuwen lang hadden deze verkeerde denkbeelden geheerscht in de maatschappij, welke onbestaanbaar was geworden zonder slavernij, toen de Christelijke leer zich baan moest breken en overal verkonden dat alle menschen gelijk waren voor God, allen met verstand en vrijen wil begaafd, allen met dezelfde menschelijke rechten en verplichtingen.

In den aanvang mocht slechts in de kleine Christen Gemeenten de slaaf een zachtere behandeling ondervinden, soms de vrijheid erlangen, maar toch! zoo langzamerhand drong het Christelijk denkbeeld verder door ook in heidensche en barbaarsche kringen. Zoo kwam er geleidelijk een kentering in de gedachten omtrent den slaaf en de slavernij.

In de middeleeuwen begon de Kerk met de vrijmaking der slaven door kerkelijke privilegies en door vrijkooping, en bereidde aldus de vrijheid van geest voor. Eerst moest de oude wereld bevrijd worden van hare verkeerde begrippen, alvorens kon worden overgegaan tot afschaffing der slavernij zelve.

Toen de Kerk hare zending had vervuld en den geest der meesters had vrij gemaakt van dwaalbegrippen omtrent den mensch en zijn vrijheid, konden de Vorsten beginnen met ook de slaven vrij te verklaren en hen te laten genieten van het recht op vrijheid hun door God geschonken. Maar ook de slaven zelven waren toen door de Kerk voorbereid. Zij wisten wat vrijheid was, maar vrijheid volgens de wet. Zonder band, zonder wet, slaat vrijheid over tot bandeloosheid. Alle gevoel [illegible] van wraak en verbittering over vroeger ondervonden wreede behandeling was uit hun geest weg genomen; eerbied voor het gezag, gehoorzaamheid aan de wet hun ingestort. Toen de geheele menschelijke maatschappij aldus was voorbereid in geest en hart kon de Emancipatie worden afgekondigd.

Dankbaar is de bevolking van Curaçao voor de nobele daad van Z.M. Koning Willem III. Moge de goede God barmhartig zijn geweest voor hem, die barmhartigheid heeft bewezen aan zooveel zijner armste onderdanen. Moge Gods zegen blijven rusten op zijn Dochter, onze veelgeliefde, en hoog geëerbiedigde Koningin Wilhelmina, en Haar Koninklijk Huis.

Het orgel viel in met volle kracht en geheel de Geestelijkheid zette den heerlijken lofzang in: *Te Deum laudamus*, U, o God, loven wij.

Op indrukwekkende, geestdriftige wijze werd deze zegezang door het koor vervolgd.

Na het eindigen der plechtigheid werd het Feestlied van Hoyer gezongen en begaven zich de verschillende autoriteiten naar de feestzaal, in een woning van de Breede Straat in gereedheid gebracht. Alles was daar goed voorbereid. De zaal was netjes versierd. De Gouverneur nam aan het einde der zaal plaats op een kleine verhevenheid, terwijl al de genoodigden zich aan weerszijden op stelden. In de gaanderij verdrong zich een groote menigte uit het volk. De Heer Antoine J. Pijpers trad toen naar voren om namens de Feestcommissie den Heer Gouverneur, als Vertegenwoordiger Harer Majesteit, toe te spreken. In een schitterende rede, welke hem in klaterenden stortvloed van de lippen viel, schetste deze welsprekende, geestdriftige redenaar de grootheid der menschelijke vrijheid, de ellende der slavernij, de groote vreugde over de bevrijding. Z.M. Koning Willem III heeft nieuwen luister geschonken aan zijn kroon door de emancipatie der slaven, zijn glorierijke naam zal op Curaçao steeds met eere en dankbaarheid worden genoemd.

De militaire muziek viel in met het *Wilhelmus*. De geheele vergadering stond op voor den heildronk op het Koninklijk Huis. De Gouverneur gaf een teeken, dat hij wilde spreken. Het groote vreugde was Z.H.E.G. hier gekomen om werkelijk oprecht deel te nemen aan het feest. De Gouverneur begreep de groote dankbaarheid van het vrijgeworden volk, maar noemde wijlen Z.M. Koning Willem III ook gelukkig, dat hij de schandvlek heeft mogen weg nemen van de Nederlandsche Natie, en niet langer de slavernij duide in zijn gebied.

Was het een schande voor den vrijen mensch als slaaf te dienen, niet minder schande was het voor de vrije Natie de slavernij te hebben gedoogd onder hare burgers. Van die schande heeft Koning Willem III roemrijker gedachtenis, het Koninkrijk der Nederlanden bevrijd. Een woord van hulde aan het Vorstelijk Huis wordt gaarne aanvaard, maar ook dient een woord van hulde gesproken tot het Curaçaosche volk, dat zich altijd gekenmerkt heeft als ordelievend en werkzaam. Ook een woord van hulde voor de wijze waarop dit gouden Jubelfeest weder gevierd wordt.

Opnieuw weerklonken de opwekkende, plechtige tonen van het *Wilhelmus*, de Gouverneur en eenige autoriteiten verlieten het feestlokaal, waar het feest nog lang geen einde nam.

Geschaard voor een levensgroot portret van Z.M. Koning Willem III, zong een jongenskoor het Feestlied. De Heer Pijpers ging toen op het balkon de groote menigte buiten toespreken.

Met aandacht werd er toegeluisterd en geestdriftig was het applaus, dat deze volksredenaar inoogstte.

LIEFDE EN LIJDEN.

(Historische Roman.)

XXV.

Terherinnering: Een jong krijgsman, Edgar Gloswood, is onschuldig veroordeeld tot het verrichten van mijnarbeid en leeft te Cornwall in ballingschap met vrouw en kind, die hem daarheen vrijwillig zijn gevolgd. Onder de mijnwerkers beweegt zich een Priester, Deyman geheeten, een bijzonder vriend der familie Gloswood. Anna, de vrouw van Edgar, spreekt veel met hem over godsdienstige onderwerpen en vindt dikwijls troost bij hem in haren zielestrijd.

Men meende, dat zij ziek was; doch de troostende woorden van Deyman hebben haar hart tot kalmte gebracht en tevens hare lichamelijke krachten doen terugkeeren.

Den volgenden dag, reeds vroeg in den morgen, was Deyman op weg naar de familie Gloswood, om te gaan vernemen naar den toestand van Anna. Hij ontmoette Edgar die zich naar zijn werk begaf. Deze voorkwam hem en antwoordde op de vraag, die Deyman op de lippen lag: Hoe gaat 't met Anna?

„Anna, zoo sprak Edgar, heeft een rustigen nacht doorgebracht en is zoo goed als geheel en al hersteld; gaat gij haar bezoeken?"

„Ja, antwoordde Deyman, dat was mijn plan; Ik mag toch wel van je?"

„Gij zoudt bij ons geen vrijen toegang hebben?" vroeg Edgar schertsend.

„Och, U zoudt er iets tegen kunnen hebben, hernam Deyman.

„Wat zou ik daar tegen kunnen hebben, zoo onderbrak Edgar hem. Ik weet te goed dat wij u zeer veel dankbaarheid verschuldigd zijn."

Nu ja, zeide hierop Deyman, laten we daar maar over zwijgen en streven we er slechts naar, elkanders lot zoo dragelijk mogelijk te maken."

„Gij doet niets anders, hernam Edgar; maar wat doen wij van onzen kant voor u?"

„Genoeg, Edgar. Hoe dikwijls heb ik bij u huisvesting en nachtverblijf gevonden, als ik 's avonds laat terugkeerde van mijne werkzaamheden?"

„Nu ja, antwoordde Edgar, dat is ook alles en wat is 't dan nog, een nachtverblijf in een huisje zooals het onze!"

Deyman wilde aan het gesprek een einde maken en zijn weg vervolgen. Edgar bemerkte dit.

„Nog een oogenblikje, zoo zeide hij, ik heb nog wel den tijd. Ik heb zoo zelden de gelegenheid om u alleen te spreken. Daarom wil ik u thans eens vragen, wat toch de reden mag wezen, dat gij, gij zoowel als op mijne vrouw, zoo'n overwegenden invloed hebt."

Ik heb 't gisteren nog met Anna besproken, toen zij, na uw bezoek als altijd weer hare gewone kalmte had terug gekregen. Zij heeft er mij geen antwoord op gegeven; zij schijnt 't evenmin te begrijpen. Zeg gij mij nu eens de reden daarvan."

„Dat doen geheime krachten, zeide Deyman, terwijl hij Edgar lachend aanzag, dat doen geheime krachten, die van mij uitgaan, als ik me bevind in tegenwoordigheid van menschen met een gezond verstand en een oprecht hart."

Hij stak Edgar zijne hand toe, en nam lachend afscheid. Edgar vervolgde zijn weg en zeide in zichzelven:

„Ik begrijp 't niet. Anna schijnt 't even min te begrijpen en zoo als hij zelf schijnt 't niet te kunnen verklaren.

Deyman wandelde in vluggen tred verder, om den verloren tijd in te halen en kwam, na nog een half uur over den stoffigen weg voort te zijn gegaan, aan het hem bekende huisje der familie Gloswood.

De kleine Anna had in de verte Deyman reeds herkend, daar ze buiten, vóór het huisje aan het spelen was. Zoodra ze Deyman zag, liep ze naar binnen en riep:

„Moeder, daar komt Deyman aan!"

„Zoo, antwoordde Anna; al zoo vroeg? Hij zal toch geen slechte tijding brengen omtrent Vader?"

De kleine hoorde dit!

„En vader is pas weggegaan, zeide ze

Anna gaf hierop geen antwoord; ze was echter door deze opmerking van haar kind weer gerust gesteld en haastte zich, om in het huiskamertje alles nog zoo veel mogelijk op orde te brengen, voordat Deyman binnentrad.

Deze was ondertusschen genaderd tot aan den ingang van het huisje, waar de kleine meid hem tegemoet kwam.

„Dag, Anna," zoo begon Deyman, het kind toesprekend, die hare kleine armpjes om zijne hand sloeg en zoo met hem binnentrad.

„Hoe gaat 't met moeder?"

Anna zelf kwam ondertusschen te voorschijn en reikte Deyman hare hand.

„O, ik zie 't al, sprak Deyman, nog wel niet heelemaal beter, maar toch zoo goed als. Is 't niet zoo?"

„O, zeker, antwoordde Anna, ik gevoel me veel beter dan gisteren. Maar wat doet u zoo vroeg hierheen komen? Er is toch niets met Edgar gebeurd?"

„Hoe komt ge daar nu weer aan? Gij denkt aan niets anders dan aan ongelukken, ziek worden en sterven. Ik heb Edgar ontmoet, ongeveer een half uur geleden; hij ging naar zijn werk; we hebben samen wat gepraat en hij maakte het toen nog uitstekend. Maar wat er in dit laatste half uur is gebeurd, weet ik natuurlijk evenmin als gij. Zoudt ge niet eens gaan zien, Anna?" zoo ging Deyman plagend door.

Anna keerde zich lachend af van Deyman en veinsde kwaad te wezen.

„Als gij maar eens in mijn toestand verkeerdet, zoo antwoordde ze, ge zoudt misschien ook geheel andere dingen doen dan ik!"

„Daar twijfel ik geen oogenblik aan, hernam Deyman; bij alles, wat

Treffend was het, toen het volk in de feestzaal werd toegelaten, en een paar oude moedertjes schreiend nedervielen voor het portret van Willem III. De Heer PIJPERS nam deze gelegenheid te baat om op roerende wijze deze oudtjes toe te spreken. Dat waren niet dezelfde tranen als zij schreiden voor vijftig jaar.

Toen waren het tranen, dikwijls van droefenis en diep zieleleed, nu tranen van dankbaarheid en harte vreugde.

Die tranen waren de kostbaarste feestgave.

Zij zouden schitteren als diamanten en parelen aan den Konings diadeem van den nobelen Souverein door het volk hier vereerd als hun Bevrijder.

Den geheelen dag was het veel drukker dan gewoonlijk in de straten, maar de goede orde werd geen oogenblik verstoord.

Precies klokslag twaalf uur kwam een groep schooljongens voor de Bisschoppelijke woning het Feestlied zingen.

De Hoogeerw. Pater Provicaris verscheen op het balkon, lachte den jongens tevreden toe, en bedankte hun later recht hartelijk.

Nog eenmaal zongen zij hun lied en gingen toen heen om op andere plaatsen de feeststemming erin te houden.

Des namiddags om vier uur trok de *Groote Optocht* uit. De groote, witte Amerikaansche paarden, bedekt met lichtblauw schabrak, trokken statig een zegewagen voort waarop het levensgroot portret van Z. M. WILLEM III tusschen wuivende palmen, waartusschen muzikanten verscholen zaten. Zingende en juichende kinderen volgden deze wagen, waarachter de feestcommissie in auto en rijtuigen zich aansloten. Opnieuw voerde de Heer PIJPERS het woord bij verschillende haltes. Zijn geestdrift scheen onuitputtelijk.

Waar de menschen telkens vandaan kwamen, begrijpt men gewoon niet; maar t'was een drom, die zich vast verdrong om de beeltenis van den Geliefden Vorst WILLEM, DE BEVRIJDER.

Des avonds was het groot concert. De militaire kapel heeft zich weder verdienstelijk gemaakt. De Heer BOSKALJON deed een flinken greep in zijn rijk repertoire en liet de vroolijkste tonen schallen, bekende, populaire wijzen, zoo echt geëigend voor dit feest. De feestcommissie had aan alles gedacht, en liet de muzikanten tracteeren.

Ze hadden het ook wel verdiend.

Op het slot kwamen de geliefde Curaçaosche dansas en daarna weerklonk nogmaals het *Feestlied*. De Heer HOYER heeft pleizier beleefd van zijn compositie. t'is op dien dag minstens duizendmaal uitgevoerd.

Even na negenen was alles weer rustig.

Het Feest had een zeer ordelijk verloop.

Woensdagmiddag 5 uur werd den Heer Gouverneur een zijden vlag aangeboden.

In optocht ging het jongenskoor, elk lid met een vlaggetje, naar het Gouvernementshuis. Twee groote Oranjevlaggen werden voorop gedragen en de nieuwe vlag, netjes opgerold, zoodat alleen de gouden speer zichtbaar was, voorzichtig in de hand gehouden door LODEWIJK ANDRIES. De overige leden der feestcommissie liepen militairement twee aan twee, geheel onder den indruk van hun gang naar het Paleis.

Het Gouvernementsplein was reeds vol belangstellend publiek, terwijl de militaire kapel zich had opgesteld in de muziektent voor het Gouvernementshuis.

De Gouverneur, geflankeerd door zijn twee adjudanten, vertoonde zich voor het welbekende balkonraam.

De muziek zette een opgewekte marsch in, de stoet defileerde rond de tent en plaatste zich voor het Paleis. Toen nam de Heer PIJPERS de vlag, ontplooide ze plechtig en sprak den Heer Gouverneur toe. Deze kostbare zijden vlag werd den Heer Gouverneur aangeboden ter dankbare herinnering aan de Emancipatie. Deze vlag zou bewaard blijven in het Paleis als een voortdurend bewijs van de groote dankbaarheid der Curaçaosche bevolking. Geestdriftig werden de vijf strofen van Dr. Schaepman's Vaandellied voorgedragen en op het slot den Heer Gouverneur gevraagd telegrafisch de hulde te willen overbrengen van een dankbaar volk aan de roemrijke Dochter van een roemrijken Vader. De Gouverneur had herhaaldelijk het sein tot applaus gegeven, bedankte den spreker en het Volk en liet de feestcommissie bij zich ontbieden. Toen had de plechtige overreiking plaats der vlag.

De Gouverneur nam dit teeken van dankbaarheid, liefde en trouw zeer gaarne in ontvangst en zal ze als een kostbaar aandenken bewaren. Aan Hare Majesteit zullen de oprechte gevoelens der Curaçaosche Bevolking worden overgebracht. Ten slotte bracht de Heer Gouverneur hulde aan de Feestcommissie en aan het Volk voor de uitstekende wijze waarop het feest gevierd was.

De zijden vlag werd hierna uit het balkonraam gestoken. De muziek zette het vlaggelied in en geheel de menigte zong: O schitterende kleuren van Nederlands vlag.

De Heer PIJPERS sprak het volk andermaal toe. Toen werden ook leden van het jongenskoor ontboden en onthaald, waarna nogmaals gedefileerd werd langs het Gouvernementshuis en onder de vroolijke tonen van een feestmarsch de stoet weer huiswaarts keerde.

Het was een echt prettig feest. Alle eer aan de Leden der feestcommissie. Ook een welverdiend woord van dank aan de Politie voor de uitstekende maatregelen van orde.

NAAR PANAMA.

V.

Puerto Colombia is nu juist niet wat men noemt een mooie haven. Dan is de haven van Curaçao heel wat beter! Maar er is daar zeer veel vracht te halen en te brengen. Men bemerkt dit onmiddelijk aan de moderne inrichting van den steiger met z'n vijfdubbel spoor en honderden wagons en groote laadinrichtingen. De Engelschen zouden zoo iets niet zijn begonnen, als het niet rendabel was. De *Sachsenwald* bleef drie dagen lossen; van laden heb ik niet veel gemerkt, misschien gebeurde dit aan het voorluik.

Maar gelost werd er drie dagen lang van 's morgens 6 uur tot 's nachts 12. Duizenden colli werden uit het ruim gelicht. Den tweeden dag lagen wij minstens al een Meter hooger en den derden dag al weer hooger.

Denk nu niet, dat de Hamburg Amerika Lijn alleen haar booten hier zendt.

O, neen! reeds den tweeden dag van ons verblijf in de haven kwam de *Città di Torino* ons voorbij en ging vóór ons liggen,

Die was in één dag uitgelost. Maar den derden dag vertoonde zich 's morgens aan den overkant van den steiger, vlak tegenover ons, een Engelsche stoomboot, waarvan de naam me ontschoten is.

Die had ook van die opstaande laadmasten, zooals we nu voor het eerst in onze haven gezien hebben aan boord van de *Jan van Nassau*. Bewijzen genoeg dus, dat Pto. Colombia een gewilde haven is om de vele vracht, als is zij nog zoo lastig te bereiken.

Dat is ook een puntje van overweging voor de noodige verbetering onzer Curaçaosche haven: Zorg voor de noodige vracht. Zoek naar nieuwe havens; er zijn er nog genoeg waar wat te halen valt voor onze schooeners, en die dicht genoeg bij liggen ook. Curaçao zelf kan zoo heel veel niet uitvoeren; van de omliggende havens moeten wij het hebben. Ook als doorvoer-en overlaadhaven moet Curaçao een centraal punt worden tusschen de Zuid-Amerikaansche Republieken. We moeten weer een stapelplaats worden voor verschillende producten, gelijk we dit reeds min of meer zijn voor de hoeden, het hout, aloë, dividivi en huiden. Spoedig, hopen wij, zal de zoutuitvoer ook weer beginnen.

Meermalen hebben wij gehoord, dat op de kusten van Santo Domingo en Haïti bijv. groote vrachten moeten blijven liggen, omdat er geen plaats meer voor is op de stoombooten, welke die havens aandoen. Zou het nu niet aan te raden zijn eens te gaan kijken, of er niets hier heen te brengen valt om het met de verschillende groote stoombooten spoediger naar Europa of Amerika te zenden. In de haven van Curaçao met haar talrijke stoomverbinding zal zoo'n vracht toch eerder weg komen, dan op de kustplaatsen, waar misschien eens of tweemaal per week een stoomgelegenheid is.

Zouden we gaarne zien, dat onze actieve reeders en scheepsbevrachters eens een proef namen met eigen stoomschip, hoofdzaak voor onze Curaçaosche scheepvaart zal toch altijd blijven de zeilvaart. Wij moeten vracht halen en brengen voor de groote stoomvaartlijnen, die hun schepen niet naar de verschillende havens zenden kunnen, opdat de booten hier altijd heel veel te laden vinden en het zelfs niet af kunnen.

Zoodra dit laatste bemerkt wordt, dat er namelijk meer vracht is, dan er vervoerd kan worden, is het tijd om nog andere maatschappijen op te roepen en hierheen te lokken. Als er wat te verdienen valt, komen ze graag, en Curaçao ziet weer meerdere booten in z'n haven.

Die richting moeten we uit! Door onze drukke zeilvaart de groote stoomvaart naar onze haven brengen, en zelf met eigen stoomboot of zeilschip de kleinere vrachtjes oppikken, die hier en daar zijn blijven liggen en niet mee konden.

Curaçao moet niet alleen een mooie, veilige, goed bereikbare haven worden, maar bovenal zijn een haven rijk aan vracht. Voor dit laatste kan het Gouvernement niets doen, wel onze Handel en Scheepvaart. De Heeren Consuls kunnen de noodige inlichtingen verstrekken over den voorraad vracht in de verschillende havens.

(*Wordt vervolgd.*)

Geheimzinnige Natuurkrachten.

Men zal wel eens gehoord hebben van verhalen van ouderwetsche toovenaars, die met behulp van een hazelaarsroede in den grond verborgen schatten wisten te ontdekken. Natuurlijk hebt gij dergelijke verhalen voor sprookjes gehouden.

Merkwaardig echter mag het genoemd worden, dat in de laatste jaren betrouwbare waarnemingen zijn gedaan, welke het zeer waarschijnlijk, zoo niet zeker, maken, dat aan die sprookjes stellige feiten ten grondslag liggen. Wel betreft het in hoofdzaak niet, als in die oude verhalen, het vinden van schatten, maar veel meer het vinden van onderaardsche beken of waterbronnen, (hoewel er ook menschen schijnen te zijn, die de aanwezigheid van metaalmassa's onder den grond op de eene of andere wijze kunnen waarnemen).

Ook blijkt de Y-vormige hazelaarsroede der oude schatvinders door allerlei andere instrumenten te kunnen vervangen worden; aan de hoofdzaak echter der feiten doet dit niets af. Zooals men eenigen tijd geleden in Duitsche tijdschriften lezen kon had men aan een paar dier wondermenschen gelegenheid gegeven hun kunst in het aanwijzen van onderaardsche bronnen te toonen in Duitsch Afrika, waar, gelijk in alle waterarme streken, aan het vinden van zulke bronnen groote waarde wordt gehecht. De uitslag, zegt de „*Tijd*", moet verrassend zijn geweest. En nu trof men dezer dagen in een Parijsche correspondentie van het „*Hbld.*", soortgelijke mededeelingen aan omtrent ernstige proeven, welke in de buurt der Fransche hoofdstad zijn genomen bij gelegenheid van een daar bijeengekomen congres voor practische psychologie.

De correspondent van het „*Hbld*" verhaalt het volgende:

Hoofdzaak was een zoo uitvoerig en wetenschappelijk mogelijk onderzoek naar de capaciteiten der zoogenaamde „bronnenzoekers", de mannen, die de macht bezitten met behulp van een staf van bepaalden vorm, verborgen bronnen, metalen en andere delfstoffen op te speuren.

Iedereen heeft wel eens in oude verhalen gelezen van die geheimzinnige menschen, die maar met een gevorkten hazelaarstak in de handen over een stuk grond hebben te loopen om met onfeilbare zekerheid aan te geven, waar zich een verborgen schat bevindt. Menige oude prent vertoont zulk een ziener aan het werk, en het onderschrift geeft dan verbazingwekkende bijzonderheden over de bekwaamheden van zulk een toovenaar, die blijkbaar met bovennatuurlijke macht begaafd was.

Dat evenwel de roem der zieners de Fransche revolutie had overleefd, en zich door de sceptische negentiende eeuw tot in de twintigste gehandhaafd had, is iets, wat ik vóór dit congres nimmer geloofd hebben zou.

Echter het is zoo, en zoo vast is in verschillende deelen van Frankrijk het geloof in de macht van deze „wonderzieners": die nu eens, naar hun voornaamste functie, „*sourciers*", dan weer naar hun instrument „*baguettisants*", „*rabdomanciers*" of „*pendulisant*" heeten, naarmate ze met den staf of met den slinger werken, dat de organisatoren van het tweede congres voor experimenteele psychologie besloten te trachten omtrent de realiteit van hun macht zekerheid te krijgen, en een reeks van practische wedstrijden uitschreven, waartoe alle bekende en onbekende zieners werden uitgenoodigd.

Een aantal hunner, allen Franschen, hadden aan die uitnoodiging gehoor gegeven; er waren mannen uit alle streken en uit alle standen bij: renteniers, beroepszieners, een oud-gendarme, een pastoor zelfs. En al zijn niet alle proeven bevredigend verloopen, uit hetgeen deze bronnenzoekers vertoond hebben, blijkt toch wel, dat men hier niet maar met een ongegrond volksbijgeloof, maar met zeer reëele persoonlijke eigenschappen te doen heeft, die men nog niet afdoende verklaren kan, maar waarvan het bestaan niet te loochenen valt.

Omtrent hun verrichtingen vind ik het volgende vermeld:

Den eersten ochtend begaf men zich naar een terrein in het bosch van Vincennes, waar onder leiding van een bij uitstek deskundige, den directeur van het laboratorium voor ondergrondsche biologie, door de „Ecole des hautes études", tevens voorzitter van de Fransche „Societé de spéléologie" (holen-leer), de eerste proeven zouden plaats hebben. Gezocht zou hier worden naar „droge holen", waarvoor zich vier candidaten hadden aangemeld. Gewapend met hun wichelstokken van verschillende samenstelling, — de oude hazelaarstak heeft in vele gevallen voor staven van koper, balein, staal, alumium, enz. plaats gemaakt, al heeft hij altijd nog zijn aanhangers — doorkruisten de zieners het terrein en deden mededeeling van de holten en gangen, die zich daaronder bevonden; immers, het was een gedeeltelijk dichtgegooide steengroeve, waarboven men zich bevond. Volgens den leider, die zich te voren van den toestand op de hoogte had gesteld, en die over een geteekende kaart beschikte, waren de aanwijzingen van alle vier de mededingers zoowel ten aanzien van de ligging en de richting als van de diepte der holen en kanalen werkelijk treffend juist.

Des middags werden bij Argenteuil proeven genomen met de opsporing van metalen. Het terrein bleek hier minder geschikt; overal brachten andere metaalmassa's, draden bouten enz. de zoekers in de war. Toch ontdekten de meesten het punt, waar een hoeveelheid ijzer begraven was, en gaven ze met juistheid den aard van het metaal en de diepte aan. In het voorbijgaan ontdekte bovendien een hunner een bron, een ander een metaal-massa ergens in een put, die bij nader onderzoek een langvergeten zware ijzeren ketting bleek te zijn.

Vrijdag, den dag daarop, vonden, in weerwil van het uiterst ongunstig weder, verschillende zieners in de buurt van Sartrouville bronnen, waarvan de aanwezigheid door de deskundigen uit de streek met hun kaarten bevestigd werd.

Van de proeven, op de volgende dagen genomen, vermeld ik er nog twee, die al zeer overtuigend lijken.

Bij de eerste gold het ontdekken van stroomend water; een Zwitsersche pastoor, abbé Mermet, had zich beschikbaar gesteld om in tegenwoordigheid van den heer Armand Viré, professor in de ondergrondsche biologie aan het Museum, zijn bekwaamheden te toonen. Ziehier een gedeelte van het verslag, dat de „Petit Parisien" van deze proefnemingen gaf.

„En wij woonden een inderdaad ongewoon en aangrijpend schouwspel bij. In tegenwoordigheid van de zwijgende controleurs liep de priester over het terrein zijn horloge met gestrekten arm voor zich uithoudend, aan het einde van den dikken zilveren ketting. Afgaande op de bewegingen van dezen geïmproviseerden slinger volgde de abbé Mermet de buis in haar geheele lengte, zoover ze het proefterrein doorsneed. Eensklaps bleef hij staan.

—Wat is er? vroeg men.

—En is, zei de pastoor, dat ik me boven een zeer wijde waterleidingsbuis bevind, en dat het water daareven heeft opgehouden door die buis te stroomen.

—Op hoeveel schat ge de hoeveelheid water?

—Op omstreeks zeventienhonderd liter per minuut.

— Op welke diepte?

— Drie en dertig voet, dat wil zeggen omstreeks 11 M. 50.

— Wees zoo goed voort te gaan. Hoe laat hebt ge het?

— Tien uur drie-en-twintig minuten.

En de priester hervatte zijn wandeling weer. Eenige minuten verliepen.

— Nu stroomt het water weer, riep hij toen. Het stroomt nu zeer krachtig, in grooter hoeveelheid dan ik daareven schatte.

— Hoeveel?

— Thans meer dan achttienhonderd liter.

— Dank u... Ge kunt terugkomen.

— Heb ik goed geraden?

— Dat zult ge straks vernemen. Hoe laat hebt ge het?

— Tien uur twee-en-dertig.

Men keerde naar Parijs terug. En daar ontmoette men de ingenieurs; die met het water gemanoeuvreerd hadden.

Welnu, op één minuut na, — verschil dat bleek te bestaan tusschen de officieele chronometers en het horloge van abbé Mermet — waren de uren, die de ingenieurs opgaven

---

u is overkomen, hebt gij u zeer flink gedragen! Ik weet niet, of ik wel in staat zou wezen, om te handelen zooals gij."

Anna zag Deyman ongeloovig aan.

„Zeker, dat is zoo, gij Deyman vooral. Daarom is het verkeerd van u, te zeggen, zooals gij gisteren deedt: Mijn leven is zonder verdiensten voor God! Wat hebt gij u in Ellislaw niet het lot van armen en zieken aangetrokken! En dat alles zou zonder verdiensten wezen? Geheel en al vrijwillig zijt gij met uw kind uwen echtgenoot gevolgd in zijne ballingschap. Gij hebt u geheel en al opgeofferd voor hem en voor uw kind.

Met de grootste bereidwilligheid hebt gij de grootste offers gebracht, de zwaarste kruisen op uw schouders genomen. Neen, Anna, uw leven is een voorbeeld voor alle menschen van uwen staat en stand. Ik zeg u dit, niet om u ijdel te maken, maar omdat ik wel begrijp, dat dit een punt is, waarover gij te veel nadenkt en wat u reeds meerdere uren van zwaarmoedigheid heeft bezorgd.

Anna had aandachtig naar deze kleine strafpredikatie geluisterd. Ze dacht eenige oogenblikken na.

„Gij hebt 't goed geraden, zoo begon ze toen; het is juist, zooals gij zegt. Omtrent dit punt heb ik zeer veel nagedacht. Ik beschouw dit alles als iets heel gewoons; ik begreep, dat het mijn plicht was, aldus te handelen en wat kan men dan nog spreken van een verdienstelijk werk te verrichten!"

„Dit is geheel en al valsch, Anna! Geen grootere verdiensten kan men zich verwerven dan juist door te volbrengen, hetgeen plicht ons gebiedt! Gij geeft die toe, dat gij in alles uw plicht hebt gedaan? Dan moogt ge niet twijfelen aan uwe toekomst.

„Maar mijn Geloof dan, zoo ging ze verder, terwijl de tranen haar in de oogen sprongen. Wat is dan nog een leven met verdiensten, maar zonder Geloof?"

„Uw Geloof is grooter dan gij zelf wel denkt.

Mag ik u eens vragen?

Ik ben er vast van overtuigd, dat gij niets wilt, wat God niet wil en dat gij alles wilt, doen wat God van u vraagt?"

„Zonder twijfel" hernam Anna.

„Welnu, wat zegt ge dan: Ik heb geen Geloof!"

„Maar dat is niet het Katholieke Geloof, terwijl het toch uwe leer is, dat men buiten dat Geloof niet eeuwig-gelukkig kan worden in het hiernamaals.

„Zeker, dit is een punt van onze leer, hernam Deyman. En geen punt is meer door andersdenkenden aangevochten, zoozeer zelf, dat men de Katholieke Kerk beschuldigt van de meest volstrekte onverdraagzaamheid!"

"Is dat dan niet zoo? Gij leert toch, dat er buiten de Katholieke Kerk geen zaligheid mogelijk is?

„Zeker, dat leeren wij, maar ...... men moet ons goed verstaan!"

"Hoe moet men dit punt dan begrijpen?"

„Aldus, zoo ging Deyman verder: Niemand, die, overtuigd van de waarheid der Katholieke geloofsleer, weigert die leer te omhelzen, zal later eeuwig gelukkig wezen."

„Zoo, zeide Anna hierop met verbazing; ik heb dit nooit aldus hooren verklaren. Op deze wijze toegelicht, klinkt 't niets hard en onverdraagzaam, is het niets anders dan hetgeen ieder gezond-redeneerend verstand zal moeten toegeven.

„Zeker, Anna. De katholieke leer is een leer, die berust op bovenatuurlijke, door God aan ons geopenbaarde waarheden waaruit het menschen-verstand alle andere Geloofswaarheden kan afleiden, zoolang hij niet tegen die leer is bevooroordeeld door allerlei onware en scheeve voorstellingen van andersdenkenden. Gij hebt nu begrepen, Anna, in welken zin men het princiep moet verstaan: Buiten de Roomsche Kerk is geen zaligheid mogelijk?"

„Ja, was haar antwoord; nu ben ik tevreden.

Iets echter is u ontgaan, denk ik, waarom ik aan u opheldering vroeg van dit punt. Ik heb voor u geen geheimen; daarom zal ik het u mededeelen. Ik redeneerde altijd bij me zelve: Als ik eens katholiek werd, en buiten de katholieke Kerk was geen zaligheid hiernamaals mogelijk, dan zouden Edgar en ik na dit leven voor eeuwig van elkander worden gescheiden. Nu is het me echter duidelijk, dat deze redeneering valsch is."

"Zeker, antwoordde Deyman; hierin hebt gij gelijk, die redeneering is valsch. Laat het u op het oogenblik voldoende wezen, te weten, dat ter goeder trouw dwalenden ook buiten de Katholieke Kerk kunnen zalig worden. Volgens onze leer worden alleen zij van de zaligheid uitgesloten, die de geopenbaarde waarheden niet hebben *willen* kennen, of deze kennende, hebben *geweigerd*, ze te aanvaarden en het Katholieke Geloof te omhelzen!"

(Wordt vervolgd.)

die welke de priester genoemd had.

Niet minder overtuigend was de proef met het herkennen van metalen, door dr. Gustave le Bon, den voorzitter van het congres, in zijn laboratorium genomen. Vijf verschillende platen metaal — lood, aluminium, zilver, zink en koper — waren in vijf uiterlijk geheel gelijke enveloppen gesloten, en twee candidaten moesten door hun staven er boven te houden, die metalen herkennen. Zonder aarzelen noemden beiden zonder een enkele fout de verborgen metalen op.

De genomen proeven zijn dus absoluut afdoende. Gebleken is, dat er menschen zijn, die met behulp van een staf of slinger van bepaalde samenstelling volkomen betrouwbare inlichtingen kunnen geven omtrent hetgeen zich onder den grond bevindt. En daarmee worden de oude geheimzinnige toover-verhalen en sprookjes op onverwachte wijze van een wetenschappelijken grondslag voorzien.

Het ligt nu verder op den weg van de mannen van het vak uit te maken van welken aard de macht dezer bronnenzoekers is In een voordracht van den bekenden hydrologischen ingenieur Henry Mager werd de stelling geopperd, dat de bronnenzoeker met zijn staf in het geheel geen ziener is, doch slechts iemand in staat zekere emanaties waar te nemen, die aan gewone menschen ontgaan. Dit komt overeen met het geconstateerde feit, dat de bliksem aangetrokken wordt door de ondergrondsche bronnen en plaatsen, waar metalen of andere delfstoffen te vinden zijn.

Maar voorloopig is dit alles nog erg vaag en het zijn de proeven, die thans genomen zijn, die tot vaste basis van verdere onderzoekingen dienen moeten.

Misschien dat er over drie jaar, als hier het derde congres voor experimenteele psychologie gehouden wordt, wat meer te vertellen valt.

CORRESPONDENTIE.

Aruba, 23 Juni 1913.

Hedenmorgen werden hier op de Playa een matroos en de boot van de Colombiaansche goelet *Lady* gemist. Deze matroos, die gisterenavond wacht aan boord van de *Lady* moest houden, is een zekere Louis [illegible], Curaçaonaar van geboorte.

Hedennacht, om een uur of half twee, ontmoetten twee kommiezen, die de ronde deden, Louis op straat. Hij was den heelen avond op een danspartij geweest, daarom denkt men hier, dat hij zeker een stuk in zijn kraag had.

Men vermoedt, dat Louis op dat uur dat men hem zag, aan boord van 't schip wou gaan slapen, en dat hij de boot van de *Lady*, die aan den steiger was gebonden, loste, er in stapte en dat toen die boot met hem de Paardenbaai was uitgedreven.

Men vermoedt ook, dat hij misschien hier in de Paardenbaai zelf uit de boot viel op het oogenblik, dat hij aan boord van de „Lady" wou stappen, en verdronk en dat die boot alleen de baai uitdreef.

De boot van 't Gouvernement ging hedenmorgen op het ruime sop Louis en de boot zoeken, maar keerde hedennamiddag om half vier met kapot roer, onverrichter zake, de Paardenbaai binnen.

De mannen van de Gouvernements boot zeiden, dat eene kleine boot als die van de „Lady" onmogelijk zoo'n hooge zeeën kan verdragen; want het waait te hard en de zee is buitengewoon zeer onstuimig.

Berichten uit de Kolonie.

De Verkiezing in Holland.

We hebben iets goed te maken.

Onder hetzelfde kopje hebben wij verleden week een bericht geplaatst met als bronvermelding *O.C.*, waardoor onze geachte Collega *De Curaçaosche Courant* wordt aangeduid. Toch was het bericht niet van *C.C.* afkomstig.

Oorspronkelijk was de bedoeling: eenvoudig iets over te nemen; later werd er veranderd en toegevoegd — en vergeten de bronvermelding te schrappen.

We bieden *De Curaçaosche Courant* onze excuses aan voor deze onvrijwillige nalatigheid.

Uit de telegrafische berichten weten wij, dat het Ministerie is afgetreden en Mr. Troelstra, socialist, bij H. M. de Koningin in gehoor is ontvangen.

Auto's.

Zondag was het groot feest op Westpunt en velen uit de stad wenschten de viering van *San Pedro* eens meer van nabij te zien. Auto op auto rende naar Westpunt. 's Avonds lagen er 'n stuk of drie onklaar langs den weg. Een erwan was over den kop gevlogen, waarbij een der inzittenden een arm brak, 'n ander een vinger, een derde z'n been schaafde en allen verder kleinere verwondingen opliepen.

't Is te hopen, dat de schrik er nu een beetje inzit en de auto niet langer als speelgoed beschouwd wordt, dat men maar behoeft op te draaien om het te laten loopen. Een chauffeur mag nooit sterken drank gebruiken, en nimmer zijn aandacht laten afleiden, ja, volop meedoen met de pretmakers achter hem. Maar ook de inzittenden, moeten op eigen veiligheid bedacht zijn en zorgen, dat op zoo'n uitgaansdag de hoofden frisch blijven, anders gebeuren er nog grooter ongelukken.

[illegible]

te Enkhuizen, leveren een uitstekend soort tuinzaden. Deze week [illegible] reeds Spinazie ge[illegible] het zaad, nauwe[illegible] geleden gezaaid.

De [illegible] heerlijk. Dat is toch heel wat anders dan blikgroente!

Hr. Ms. Zeeland

is verleden Zaterdag teruggekeerd van Colon en Carthagena.

Wij juichen deze reizen tot vertoon van onze Vlag ten zeerste toe. Nederland wordt er meer en beter door gekend, wat de handelsbetrekkingen met ons land en zijn koloniën slechts ten goede kan komen.

De Heeren Officieren waren weer overal het voorwerp van vriendelijke beleefdheden, maar lieten zich niet gauw overbluffen.

In den loop dezer maand vertrekt onze oorlogsbodem weder naar Suriname.

T. G. Simons

Bibliothecaris der Sociëteit De Gezelligheid vierde 1 Juli zijn zilveren jubilé en mocht vele blijken van belangstelling ondervinden.

Onze gelukwenschen!

Benoeming.

Wij wenschen den Edelgrootachtbaren Heer Mr. CH. ELLIS geluk met zijn benoeming tot tijd. lid van het Hof van Justitie.

De Zandzuiger

is nu een kant en klaar. Hedenmorgen werd hij aan twee ankers door de Rifbrug getrokken. Dat heeft 'm de Heer WEUG knap geleverd. [illegible] bekijks.

Eerst werden voor en achter de ankers uitgezet, toen ging de Rifbrug in een wip kaarsrecht staan, en trok de zandzuiger zichzelf aan de lange kettingen der ankers vooruit. De kettingen werden vóór langzaam op- en achter afgewonden. De achterste ankers hielden hem in goede richting. t' Ging kranig.

De volgende week wordt begonnen met de stoomzandzuigerij.

Boekenschouw.

Ten gerieve van het vieren der a.s. Onafhankelijkheidsfeesten heeft de Uitgever J. PHILIP KRUSEMAN te 's Gravenhage een vrijheidslied gedicht in den volkstoon, getiteld *Holland 1813—1913*. SAM SCHUYER heeft er muziek voor geschreven.

Prijs voor Piano en zang f 0,50. Zang alleen (briefkaart) f 0,05; per 100 stuks f 3,50.

De Heer TH. G. V. TER MAAT, de volijverige Secretaris der Vereeniging tot bevordering van het Vreemdelingenverkeer te Amersfoort, zond ons een tweede uitgave van zijn *Gids voor Amersfoort*, zeer mooi uitgegeven met flinke kaart en plattegrond en heel fijne foto's, alsmede een kort verslag in vier talen. Een voorbeeld voor onze nog te stichten vereeniging. Ook aanbevolen aan de Curaçaönaars, die Nederland bezoeken. De stad Amersfoort is zeer bezienswaardig en heeft 'n prachtige omgeving.

Mea Culpa door H. STIEGLITZ, uitgegeven bij C. L. v. LANGENHUYZEN te Amsterdam en aldaar verkrijgbaar tegen f 0,50; geb. f 0,75, is een mooi boekje en komt juist van pas. Nu de kinderen op jeugdigen leeftijd worden toegelaten tot de H. Tafel moet de grootste zorg besteed worden hen op te wekken tot een goed berouw over hunne fouten en tot een vast voornemen om hun leven te beteren. Hierbij helpt *Mea Culpa* den Priester. Het handig boekje heeft talrijke pakkende verhaaltjes om de aandacht der kleinen telkens opnieuw te trekken en hen voor biecht en Communie goed voor te bereiden.

Als Aanhangsel volgen nog twee *Vergeet-mij-nietjes* met zeer praktische wenken, hoe zich te gedragen voor en na Biecht en Communie.

Consulaire berichten.

De Min. van Buitenlandsche Zaken brengt ter algemeene kennis, dat de waarneming van het consulaat der Nederlanden in Santo Domingo is opgedragen aan den heer A. Brüninga, wien in de Nederlandsche taal kan geschreven worden.

S. S. Juliana.

Wij vernemen, dat de proeftijd van het stoomschip Prinses Juliana, omtrent welks aankoop nog steeds geen beslissing is genomen, met zes maanden is verlengd.

Vlechtcursus.

Men heeft wellicht reeds 1 Juli ll. een aanvang kunnen maken met den hoedenvlechtcursus in Suriname. De gediplomeerde vlechtster uit Curaçao, is aldaar 30 Mei met de *Prins Maurits* aangekomen.

Officieele berichten.

Aan den marechaussee 1 ste klasse alhier *A. J. Maduro* is om gewichtige redenen een maand verlof verleend.

Aan den kommies der belastingen te water op Bonaire, H. B. Vos is tot herstel van gezondheid een maand verlof verleend.

Aan den geëmployeerde ten postkantore alhier, D. H. F. Dussel is tot verder herstel van gezondheid veertien dagen verlofverlenging verleend.

De heer Mr. W. Ch. de la Try Ellis is tijdelijk belast met de functiën van lid van het Hof van Justitie in de kolonie Curaçao.

De Gezaghebber van Aruba H. J. Beaujon is in activiteit hersteld; de districtmeester van het 4de en 5de district op Curaçao F. K. Thielen eervol ontheven van de functiën van Gezaghebber van Aruba; en de 2de commies J. F. Quast eervol ontheven van de functiën van districtmeester van het 4e en 5e district alhier.

Aan den brievenbesteller 2de klasse alhier F. M. Lopes is tot verder herstel van gezondheid, een maand verlofverlenging verleend.

Hierbij wordt bekend gemaakt, dat door den Gouverneur van Curaçao, op het door ZijnhoogEdelGestrenge op den 2den dezer verzonden telegram, luidende: Koningin der Nederlanden

„Den Haag

„Bevolking biedt bij vijftigjarig „feest afschaffing slavernij Uwer Majesteit eerbiedig aan de verzekering „harer dankbaarheid en verknochtheid aan het huis van Oranje [illegible]

„NUYENS",

op den volgenden dag onderstaand telegram uit Het Loo is ontvangen:

„Gouverneur Willemstad Curaçao

„Zeer gevoelig voor telegram stel ik „betuiging aanhankelijkheid bevolking Curaçao op hoogen prijs verheug mij met U in herdenking afschaffing slavernij

„WILHELMINA".

Bericht aan de Zeevarenden.

Met ingang van den 16 den Juli 1913:

1o. zal het licht op de Westpunt van Curaçao opgestoken worden; het is sichtbaar op een afstand van 18 zeemijlen, periode 4 seconden licht, een seconde duister;

2o. Zal een aanvang gemaakt worden met het verbouwen van den vuurtoren op Klein-Curaçao, gedurende welken tijd het licht van dien toren uitgedoofd zal blijven en een wit vast licht op een voetstuk zal schijnen bij gewoon zicht op 5 zeemijlen zichtbaar.

Posterijen.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven.

27 Juni.

George A. Clarke c|o Morris E. Curiel, Leonor Coto, Manuel da Contes. Helena de Jesus, Olivio Dias Guerra c|o Vargas Vila, Andreas Volhelm Rudolf Feltenburg, David Figuraira, Carmen Felicia, Lambert Henriques, Louisa Jacob, Paulina Jacob, J. A. Kiste & Cie, Alfred Klein, Anna C. Lauffer, Carmen M. Lauffer, Benjamin Leon, Rosita Minguel, N. Pieterez, Christiaan Sewing, Oquildo Erasmus, Catrin Hart.

[illegible] Gustavo Valencia (Rebut), J. M. Marugg.

Drukwerken; D. H. Jones, Francisco Yepez-Alvarez c|o Consulado de Venezuela 2, Casimier, Wilhelm Severein.

Stukken zonder adres: 1 catalogus van Carter & Cambell.3 pakjes staaltjes goed van: M. H. Sassen & Co.

Niet voor bestelling een drukwerk geadresseerd aan: Charles Dania y Señora Ptes.

Niet voor verzending vatbaar een pakje inhoudende eenige exemplaren Boletin Comercial.

Juan Agell (3), J. F. Adams, Rafael Alspurua, J. T. R. Boer (3), Armando Casim, Generoso Daño, A. de Lima, Fr. M. Geronce, Adolfo Celestien Gaari Julio Klip Reinhard Koning (3), Ed Labourdette 7, Selestini Maraya, Gilgoria Marnines, Anna George Muvdy, Martines Piters, Anatilde Rosales, Jesus R. Ramsbott, Avelino, Escovar, aunt, Felecia, Steba. Henriette Wout, Leon Daniel Welman.

Aangeteekende stukken: Nicolas Debut, Eduard Labourdette 2, Madame Meelnoler.

Drukwerken: Maria Atillo, Department of Patent & Copyrights, J. A. W. Kusté, R Koning 3; Lola Rincon, Anatilia Rosales.

Niet voor bestelling of verzending vatbaar een briefkaart (zonder adres verzonden, door Blanca O. Bregue R.

Ratten.

Gedurende de laatste 8 dagen werden in 't fiscalaat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd.

158 ratten.

Marktbericht van den Curaçaoschen Handelsbond. *Van 4 Juli 1913.*

AARDNOTEN (Pindas) per KG.		0.22
ZOUT per vat van 180 K.G.	f	0.80
DIVIDIVI per K.G.	„	0.05
ORANJESCHILLEN per KG. 1st kw.	„	0.70
id. per KG. 2e kw.	„	0.60
HUIDEN per K.G.	„	0.65
GEITENVELLEN per K.G.	„	1.20
[illegible]	„	0.12
SCHAPENVELLEN per stuk	„	0.55
BEENDEREN per K.G.	„	0.02
RECINUS-ZAAD per K.G.	„	0.05
STROOHOEDEN (hipilapa):		
Kwaliteit No. 1 per dozijn	„	3.75
„ „ 1 (gebleekt) „ „	„	3.87½
„ „ 2 „ „	„	5.
„ „ 3 „ „	„	—
„ „ 3 „ „	„	—
„ „ 4 „ „	„	7.—
„ „ 5 „ „ OLA	„	—
„ „ 6 „ „	„	8.
„ „ 7 „ „	„	9
„ „ 8 „ „ OLA	„	
„ „ 9 „ „	„	12.50
„ „ 10 „ „ OLA	„	12.
„ „ 11 „ „	„	15.
„ „ 12 „ „ OLA	„	15
„ „ 13 „ „	„	16
„ „ 14 „ „ OLA	„	
„ „ 15 „ „	„	15

Staat van het aantal vaartuigen, die het eiland Curaçao in de maand Juni 1913 aandeden met vermelding van hunne inhoudsmaat.

	ZEILSCHEPEN.			STOOMSCHEPEN.		
		INHOUD IN M³.			INHOUD IN M³.	
	Aantal	Bruto	Netto	Aantal	Bruto	Netto
Maand Juni	85	8982	8358	29	205715	130072
Vorige maanden	448	55946	50753	191	1193930	754288
Totaal	533	64928	59111	220	1399645	884360

Niet opgenomen zijn de schepen, die binnenkomen van de kustvaart en van de visscherij.

Uit de naburige Republieken.

Panama-Kanaal.

De Australische haven Newcastle exporteert tegenwoordig ongeveer een millioen ton steenkolen naar de westkust van Amerika. Naar in een door de Australische regeering ontvangen rapport wordt opgemerkt, bedraagt de steenkoolproductie in de staten, welke na de opening van het Panama-kanaal met Australië zullen komen concurreeren, 336 million ton 's jaars. De rapporteur is van meening, dat Australische steenkolen, wanneer het kanaal voltooid zal zijn, noch te San Francisco, noch op de Hawai-eilanden aan de concurrentie inzonderheid van Alabama-kolen het hoofd zullen kunnen bieden.

Haiti.

Handelstoestand in Haïti gedurende Januari 1913. — De handel in Haïti verkeert, naar de Duitsche consul te Port-au-Prince aan zijne regeering bericht, over het algemeen in een ongunstigen toestand. De goederen hoopen zich op in de douaneloodsen, daar weinig verkocht wordt en de koopleden ten deele niet over de noodige middelen beschikken om de invoerrechten te betalen. De door Duitsche firma's in Haïti verleende kredieten zijn ingekrompen.

Deze inkrimping zal, in verband met den algemeenen ongunstigen toestand tengevolge hebben, dat verscheidene firma's te Port-au-Prince zullen liquideeren. Doordat een aldaar gevestigd Fransch huis zijne betalingen heeft gestaakt, zijn in de hoofdstad vele firma's getroffen. De hotels te Port-au-Prince staan nagenoeg ledig, daar met het oog op den ongunstigen economischen toestand weinig handelsreizen worden ondernomen.

Het goudagio is gestegen. In de belangrijke plaats Aux Cayes en hare omstreken is de koopkracht der bevolking sterk achteruit gegaan, tengevolge van den geringen koffieoogst. In de maanden October, November en December, anders de voornaamste maanden voor den verkoop, bleef de goederenomzet bij die van het stille seizoen ten achter. Daar in de genoemde plaats groote hoeveelheden goederen voorhanden waren, welker gedeeltelijke verkoop bij eenige kleine firma's noodzakelijk werd om de verplichtingen in het buitenland te kunnen nakomen, lieten de verkoopsprijzen weinig winst.

Buitenland.

Algemeen Overzicht.

Het voornaamste nieuws van het Balkan-schiereiland is heden het aftreden van het Bulgaarsche kabinet-Gesjof, welk iet beschouwd kan worden als een overwinning voor de oorlogzuchtige partij in Bulgarije. Algemeen wordt thans verwacht dat Danef, de bekende Sobranje-president, de politieke erfenis van Gesjof zal aanvaarden hetgeen beteekent, dat hij thans — nog meer dan anders — ertoe zal medewerken om den koning en de hooggeplaatste militairen te winnen voor straffe maatregelen tegen Griekenland en Servië. In politieke kringen te Londen, zoo wordt vandaar aan de *„Reichspost"* gemeld, gelooft men dan ook niet meer aan de mogelijkheid eener vredelievende oplossing van het conflikt tusschen de Balkan-bondgenooten. Dit laatste bericht schijnt intusschen lijnrecht in te druischen tegen hetgeen uit Sofia gemeld werd en volgens hetwelk een oplossing der krisis langs vredelievenden weg zoo goed als zeker kon worden beschouwd.

„Men gelooft," zoo heette het, „dat de samenkomst der vier minister-presidenten de volgende week zal plaats hebben. Goed ingelichte kringen beweren, dat de ministers zullen bijeenkomen te Salonika. Ingeval geen overeenstemming mocht worden bereikt, is een nieuwe samenkomst in overweging genomen te St. Petersburg met officieuzen bijstand onder bescherming der Russische regeering. Indien dan ook geen vergelijk wordt getroffen, zouden de bondgenooten besloten zijn officieel de bemiddeling te vragen van Rusland, ten einde hun geschillen uit den weg te ruimen.

Is dit bericht juist, dan zijn de Balkan-mogendheden vast besloten, onder elkaar geen oorlog te gaan voeren, en kan het vermoedelijk optreden van Danef niet als een gevaarlijk symptoon worden beschouwd. Daartegenover staat echter weer het niet te loochenen feit dat met Gesjof een gematigd, bezadigd element uit de buitenlandsche politiek van Bulgarije verdwijnt.

Maar onder de questies, die bij de opruiming van het Balkanpuin aan de orde moeten komen en vermoedelijk nu reeds achter de schermen door fluisterende diplomaten worden besproken, is een der voornaamste vragen, wie dan toch vorst van het nieuwe koninkrijk worden moet.

Er zijn pretendenten, die gaarne zich zelven als zoodanig zouden willen opwerpen; onder hen behoorde de hertog van Montpensier, die plotseling voor het voetlicht kwam, een oogenblik zich aan het verbaasde publiek vertoonde en toen weer verdween. Dan is er E s s a d Pacha, de verdediger van Skoetari, die naar zijn vaderlijk slot te Tirana is teruggekeerd en daar afwacht en ook nog iets meer doet dan dat.

Er zijn ook nog andere hoofden van Albaneesche stammen, die zich volstrekt niets minder achten dan E s s a d en dezen zelfs verwijten, dat hij in Turkschen krijgsdienst is getreden, wat trouwens eerst kort voor den oorlog geschied schijnt te zijn.

Maar de mogendheden zullen vermoedelijk uitzien naar een geheel neutralen candidaat, waarbij echter elk der beide groote groepen wel weer met een afzonderlijken prins zullen aankomen, om toch ook in dit opzicht geen milimeter van invloed te verliezen.

Volgens Oostenrijksche bladen is er speciaal sprake van, een protestantsch vorst te zoeken, en zelfs worden dienaangaande reeds namen genoemd. Italië zou, naar verluidt, bijzonder op een protestantsch vorst gesteld wezen, wijl hij gemakkelijker buiten den strijd kon blijven, welke sinds eeuwen in Albanië tusschen katholieken, orthodoxen en Islamieten wordt gevoerd.

Een kenner van het betreffende land, deze geruchten vermeldend, maakt in de *Reichspost* kantteekeningen daarbij.

Een belijdenis, die de andere in getal van aanhangers sterk overheerscht, is er in Albanië niet, zegt hij. In het Noorden zijn de katholieken meerderheid, in het Zuiden de Grieksch-orthodoxen en in het centrum des lands de Mahomedanen. En het zal moeilijk zijn deze drie, nadat zij eeuwen lang in strijd hebben geleefd, tot eenheid en gemeenschappelijke actie te brengen.

Een Turksch vorst is thans in Albanië niet meer mogelijk, nadat de oorlog, die juist aan de Mohamedaansche overheersching een einde wilde maken, dit doel heeft bereikt. De Islam bovendien verzet zich stelselmatig tegen alle staatkundig leven des volks en tegen elken economischen vooruitgang.

Een schismatiek vorst zou ook niet kunnen slagen, zegt schrijver, terwijl zulk een bovendien te veel van Rusland afhankelijk wezen zou.

En de katholieken zijn in, geheele land niet meer dan 150000 in getal.

Maar ...... dat kleine deel des volks. voornamelijk de in de bergen levende Malissoren omvattend, behoort tot de allerbeste elementen der bevolking.

Eeuwen lang hebben ze den Islam weten te weerstaan, hun vrijheid en zelfstandigheid bewaard. Het zijn rustige, zelfbewuste krachtige lieden, die een uitnemende garde voor een nieuw optredend vorst zouden kunnen vormen. Hun geestelijkheid is de eenige, die ontwikkeling en beschaving bezit; vele der Franciscanen zijn in beschaafde landen opgeleid en de overige geestelijkheid studeerde aan het door de Jezuiten geleide Seminarie te Skoetari.

Wanneer nu een protestant als vorst van Albanië optrad zou hij door de Mohomedanen in elk geval als een cristen worden geminacht.

De orthodoxen zouden zich beter daarme kunnen vereenigen, te eer, wijl ook Griekenland langen tijd een protestanschen koning heeft gekend, maar eenige sympathie zouden ze niet voor hem kunnen gevoelen.

En de katholieken evenmin; zoodat zulk een vorst eenzaam en verlaten zou wonen onder zijn volk.

Hij zou niet boven, maar buiten de partijen staan, zegt schriiver.

Een groot aantal familiën, die thans Mohammedanen zijn, waren van katholieke afstamming en alleen onder druk tot den Islam overgegaan. Ze vieren nog sommige feesten der Kerk, roepen de voorspraak der Heiligen in en hebben verschillende gebruiken bewaard.

De conclusie is, dat een katholiek vorst noch de beste positie zoo kunnen vinden.

Nu is het wel eigenaardig, dat juist Oostenrijk de voorkeur geeft aan een Protestantsch vorst, terwijl deze mogendheid in den Balkan-krijg steeds de katholieke belangen heeft voorgestaan. De reden hiervan is deze: Oostenrijk heeft het protectoraat over de Katholieken van Albanie en meent in een Protvorst iemand te zien, die, tusschen Katholieken en Mohamedanen instaande op Katholieken, Protestanten en Mohamedanen te zamen meer politieken invloed zal hebben tot bewaring van den vrede.

Maar er is nog meer nieuws van den Balkan!

Een vraag, reeds sinds bijna vier maanden hangende tusschen Servië en den H. Stoel, is die van een te sluiten Concordaat. De onderhandelingen daarover werden afgebroken, wijl Servië aan de quaestie een politiek karakter wilde geven, door van den H. Stoel te eischen dat deze, ingeval voor de zielzorg in Servië geen voldoend aantal katholieke geestelijken van Balkan-nationaliteit gevonden zou kunnen worden, de verplichting op zich zou nemen daarmee enkel Italiaansche en Fransche priesters te belasten en geen Oostenrijkers, Hongaren of Duitschers. Servië schijnt thans een weinig te willen bijdraaien door den eisch der opneming van deze bepaling in het te sluiten Concordaat te laten vallen; doch het blijft verlangen dat de H. Stoel dien eisch in de praktijk zal beschouwen als een „conditio sine qua non", zoodat men te Rome geen reden tot klagen zou hebben, indien Servië de organisatie en de vrije uitoefening van den katholieken godsdienst ging bemoeilijken, wanneer de H. Stoel toch priesters naar Servië zond behoorende tot.......het Germaansche element. Het ligt voor de hand, dat de H. Stoel zich bij de organisatie der katholieke hiërarchie in Groot-Servië uitsluitend zal laten leiden door de zorg voor de geestelijke belangen der Katholieken en zich niet zal laten gebruiken als werktuig van politieke intriges.

Naar uit Washington wordt gemeld, heeft president Wilson aldaar den Japanschen gezant. in antwoord op de laatste nota, waarin de Japansche regeering nogmaals haar bezwaren tegen de Californische landwet uiteenzet, meegedeeld dat het niet in het voornemen van de centrale regeering der Ver. Staten ligt de wet te onderwerpen aan het oordeel van het hoogste gerechtshof, ten einde een nietig-verklaring uit te lokken. Japan moet nu maar weten wat het doet! Wilson kan met de onwillige Californiërs geen land bezeilen en, mocht Japan vroeger of later wraak willen nemen, dan zullen de Californiërs het meest aan de felheid daarvan bloot staan.

Uit Washington hoorde men later dat de Japansche gezant graaf Chinda een bezoek [illegible] aan president Wilson. Men beschouwt dit feit als zeer belangrijk, wijl ditmaal van Japanschen kant voor de eerste maal gebruik werd gemaakt van het privilege om met den president persoonlijk te onderhandelen. Men gelooft verder dat de netelige quaestie der Aziatische landverhuizers in Californië voorloopig op een dood spoor is geraakt. Misschien wacht men zoowel te Tokio als te Washington op de aanneming van Bryan's voorstellen tot bevordering van den wereldvrede, die ten doel hebben alle geschillen welke niet langs den gewonen diplomatieken weg te regelen zijn, te onderwerpen aan een internationale commissie van onderzoek, welke commissie dan zal bestaan uit vijf leden; van twee contracteerende staten mag n l. elk een lid uit zijn eigen land benoemen en een lid uit een vreemden staat, en deze vier leden kiezen een onpartijdig voorzitter.

De Californiers zullen zich aan Bryand's ideale plannen voorzoovere deze een aanleiding zouden kunnen worden om het „gele gevaar" in het Westen weer te doen opleven, zeker niet laten gelegen liggen.

HAVEN-NIEUWS.

VAN 28 JUNI — 12 JULI.

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Prins Willem IV	P C v d Graaff	30 Juni	New-York	1 Juli	Amsterdam
Caracas	Fürst	2 Juli	La Guayra	2 „	New-York
Merida	A Johanson	2 „	Maracaibo	3 „	Maracaibo
Pr Fr Hendrik	H J v d Goot	5 „	Amsterdam	6 „	New-York
Zulia	S S Morris	5 „	New-York	5 „	Maracaibo
Merida	A Johanson	7 „	Maracaibo	7 „	La Guayra
Zulia	S S Morris	10 „	Maracaibo	10 „	New-York
Merida	A Johanson	9 „	La Guayra	10 „	Maracaibo
Philadelphia	H Highborn	10 „	New-York	10 „	La Guayra
Prins Willem V	J W Drijver	13 „	New York	14 „	Amsterdam
Almerian	Bolton	1 Juli	Liverpool	2 Juli	Galveston
Sachsenwald	H Hintse	27 Juni	Hamburg	28 Jun	Pto Colombia
Grunewald	H Brock	30 „	Pto Colombia	1 Juli	Hamburg
Ctità di Milano	R Raffo	7 „	Colón	7 „	Génova
Albanian	Gittins	9 „	Liverpool	9 „	Cartagena
Bavaria	K Graalfs	12 „	Hamburg	12 „	Pto Colombia

Schoeners.	Aankomst.	van	Schoeners.	Vertrek	naar
Frieda H	29 Juni	S Domingo	*Carlota H*	28 Juni	Sto Domingo
Rosa Maria H	30 „	Maracaibo	*Sirena H*	30 „	Maracaibo
Olinda H	2 Juli	Aruba	*Rosa Maria H*	2 Juli	Aruba
Virginia	2 „	Vela d Coro	*9 de Abril H*	3 „	Maracaibo
			Lady C	2 „	Aruba